

«Αναγνωρίζω – Προστατεύω»

Πρόγραμμα νηπιαγωγών για την πρόληψη της παραμέλησης και κακοποίησης του παιδιού

Τα δεδομένα στα οποία εδράζεται το Πρόγραμμα

Πού κυρίως λαμβάνει χώρα η κακοποίηση

Η κακοποίηση και η παραμέληση ενός παιδιού συμβαίνει εκτός, αλλά και εντός του οικογενειακού περιβάλλοντος.

Ποιες είναι οι επιπτώσεις της κακοποίησης (σωματικής ή/και σεξουαλικής) του παιδιού στην πρώτη παιδική ηλικία;

Οι επιπτώσεις στη συνολική ανάπτυξη των παιδιών είναι μακροπρόθεσμες με την εκδήλωση οργανικών και ψυχικών διαταραχών στην παιδική, την εφηβική αλλά και την ενήλικη ζωή. Πολλές έρευνες υπογραμμίζουν τη σύνδεση ανάμεσα στην κακομεταχείριση και την εκδήλωση διαταραχών της ανάπτυξης σε όλους τους τομείς.²

Γιατί οι νηπιαγωγοί;

Οι παιδαγωγοί προσχολικής ηλικίας (νηπιαγωγοί) είναι οι πρώτοι ειδικοί που υποχρεωτικά έρχονται σε επαφή με όλον τον πληθυσμό των μικρών παιδιών και τους γονείς τους. Από το σχολικό έτος 2018-2019, νήπια και προνήπια εγγράφονται υποχρεωτικά για να φοιτήσουν σε νηπιαγωγεία. Οι εκπαιδευτικοί προσχολικής ηλικίας δεν έχουν κάποια συστηματική πληροφόρηση ή εκπαίδευση σχετικά με την κακοποίηση και την παραμέληση. Επιπλέον, δεν υπάρχουν επαρκή ερευνητικά δεδομένα σχετικά με τις γνώσεις και τις αντίστοιχες ανάγκες τους.

Ποια θεωρείται η πλέον αποτελεσματική αντιμετώπιση στο πρόβλημα της παραμέλησης και κακοποίησης των παιδιών;

Η πρόληψη και πρώιμη παρέμβαση. Έμφαση δίνεται διεθνώς στην πρώιμη ανίχνευση και διαχείριση του φαινομένου, μέσα από την εκπαίδευση των ανθρώπων που βρίσκονται κοντά στον γενικό παιδικό πληθυσμό. Στην Ελλάδα υπάρχει μεγάλη ανάγκη εφαρμογής παρεμβάσεων, όσο το δυνατόν νωρίτερα στη διαδρομή της εκπαιδευτικής διαδικασίας, για την πρώιμη ανίχνευση περιστατικών με υποψία παραμέλησης ή/και κακοποίησης και τη βέλτιστη αποτελεσματική αντιμετώπιση.

1.Στοιαννίδου, Α. (2015) Κακοποίηση και Παραμέληση Παιδιών και Εφήβων, Παιδιά και έφηβοι σε έναν κόσμο που αλλάζει: Προκλήσεις, Προσαρμογή και Ανάπτυξη (267 - 308), Αθήνα, ΕΣΤΙΑ
Νικολαΐδης, Γ. (2009) «Μορφές και Χαρακτηριστικά της Βίας κατά των Παιδιών: Θεωρητικοί Μετασχηματισμοί και Σύγχρονα Δεδομένα», (2009), στο «Βία στην Οικογένεια: Τεκμηριωμένη Πρακτική και Τεκμήρια από την Πρακτική», (Επιμ.: Γ. Νικολαΐδης, Μ. Σταυραντίνη), ΚΨΜ, Αθήνα, ISBN: 978-960-6750-38-0.
2.Περιοδικό της Αμερικανικής Ακαδημίας Παιδικής & Εφηβικής Ψυχιατρικής, Τεύχος 9, Σεπτέμβριος 2018, Σελίδες 637-644

Οι συντελεστές του προγράμματος

Πάνω σε αυτά τα τέσσερα δεδομένα εδράζεται η πρωτοβουλία του **Σωματείου ELIZA - Εταιρία κατά της Κακοποίησης του Παιδιού**, για την υλοποίηση ενός εθνικού προγράμματος επιμόρφωσης εκπαιδευτικών προσχολικής αγωγής (νηπιαγωγών), με την πολύτιμη συνδρομή:

- της **Λήδας Αναγνωστάκη**, επίκουρης καθηγήτριας ΤΕΑΠΗ – ΕΚΠΑ, Ψυχολόγου / Ψυχοθεραπεύτριας Παιδιών και Εφήβων
- του **Γιώργου Νικολαΐδη**, ψυχιάτρου, MD, MA, MSc, PhD, Διευθυντή Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας, Κέντρο για τη Μελέτη και την Πρόληψη της Κακοποίησης – Παραμέλησης των Παιδιών, Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού και
- της **Ηλέκτρας Κουτσούκου**, νομικού, Δρ. Δικαιωμάτων του Παιδιού, Επιστημονικής Συνεργάτιδος Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Μόνο έμπνευση και πρωτοβουλία δε θα αρκούσαν για την υλοποίηση του Προγράμματος, χωρίς στρατηγικό συνεργάτη, ο οποίος να αντιλαμβάνεται την αναγκαιότητα της δράσης και την αξία της στον γενικό πληθυσμό και τις γενιές που θα ακολουθήσουν.

Η **Πειραιώς** είναι αναπόσπαστο κομμάτι του Προγράμματος «Αναγνωρίζω – Προστατεύω», ο στρατηγικός συνεργάτης του ELIZA, ο πολύτιμος εταίρος σε μία δράση που αναμένεται να διαδραματίσει καταλυτικό ρόλο στην πρώιμη «διάγνωση» του φαινομένου και την αναγκαία, άμεση, έγκαιρη παρέμβαση.

Οι φάσεις του Προγράμματος «Αναγνωρίζω – Προστατεύω»

1ο έτος

2ο έτος

Σχολική χρονιά 2023 - 2024

Εκτεταμένη πιλοτική φάση:

- Έρευνα αναγκών (needs assessment) του 10% του συνόλου των νηπιαγωγών της χώρας που εργάζονται σε δημόσια νηπιαγωγεία
- Διαμόρφωση εκπαιδευτικού προγράμματος
- Ψηφιοποίηση του εκπαιδευτικού υλικού, εξασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα του προγράμματος
- 15ωρη επιμόρφωση των νηπιαγωγών του δείγματος
- Αξιολόγηση της αποκτηθείσας γνώσης

Σχολική χρονιά 2024 - 2025

Επιμόρφωση όλων των ενδιαφερομένων νηπιαγωγών της χώρας, μέσω 12ωρης ασύγχρονης και 3ωρης σύγχρονης εκπαίδευσης

Απώτερο σκοπό αποτελεί η διασφάλιση της υποχρεωτικότητας και της βιωσιμότητας του Προγράμματος «Αναγνωρίζω – Προστατεύω», με επιμέρους δράσεις, όπως η ένταξή του στην Εισαγωγική Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών κ.ά.

Στρατηγικός Συνεργάτης

 Piraeus

Υπό την Αιγίδα

Φορέας Υλοποίησης

